

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen, Kontrolstyring, JKJ
Departementet, Fødevareenheden

Samråd i Fødevareudvalget vedrørende
pizzeriaet Yellow Rose, den 20.
februar 2013, kl. 14

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Mette
Hjerminde Dencker (DF)

TALEPUNKT

[Det talte ord gælder]

Spørgsmål O

”Ministeren bedes med baggrund i eksemplet nævnt i artiklen ”Skandale-pizzeria får 19 sure smileys og 15 politianmeldelser”, <http://www.metroxpress.dk/nyheder/skal-du-have-junkfood-i-dag-skandale-pizzeria-fik-19-sure-smileys/KOblID!WXXkHslRiHAFQ/> fra metroexpress.dk, 30. december 2012, redegøre for, hvorvidt det er reglerne på området, der er for utilstrækkelige til, at myndighederne på en mere håndfast måde og hurtigere kan få et sted som det pågældende lukket permanent, eller om det er myndighederne, der enten ikke udnytter eksisterende lovgivning godt nok eller bare er for langsomme. Endvidere bedes ministeren redegøre for, hvad der skal til for, at myndighederne kan lukke en fødevarevirksomhed henholdsvis midlertidig og permanent samt om ministeren vil være positivt stemt for en regel om, at f.eks. tre sure smileys inden for et halvt år er lig med permanent lukning.”

Spørgsmål P

”Ministeren bedes redegøre for, om ministeren finder det tilfredsstillende som fødevareminister, at politiet kan modtage 15 anmeldelser mod samme fødevarevirksomhed uden tilsyneladende at foretage sig noget i den anledning.”

Spørgsmål Q

”Ministeren bedes redegøre for, om de 19 *sure smileys* er udtryk for forhold i fødevarsikkerheden i virksomheden, der er så kritisable, at myndighederne har mulighed for at retsforfølge ledelsen og ejerne bag virksomheden.”

Spørgsmål R

”Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt sagen med det nævnte pizzeria blot er et eksempel på, at myndighederne ikke tager forbrugerbeskyttelsen alvorlig.”

Samlet besvarelse af spørgsmål O -R:

- Lad mig starte med at sige, at der ikke er tale om 19 *sure smileys* til den samme virksomhed.
- Jeg vil gerne understrege to ting:
- For det første er det fødevarekontrollens primære formål at få virksomheder til at overholde fødevarelovgivningen.
- For det andet har jeg tillid til, at fødevarekontrollen ikke vil tøve med at lukke en virksomhed, hvis det er nødvendigt for at forebygge en konkret, væsentlig risiko for fødevarsikkerheden.

- Det den helt grundlæggende tankegang, som ligger i fødevareforliget, og derfor er jeg faktisk ret overrasket over at blive indkaldt til samråd i noget, vi har et forlig om.
- Hvis man er i tvivl om, hvorvidt reglerne fungerer, så må man som udgangspunkt tage det op i det forlig, eftersom man selv har været med til at beslutte det. Alle partier i Folketinget undtagen Liberal Alliance står bag fødevareforliget.
- Det er dér, man beslutter fødevarekontrollens virksomhed, og jeg vil råde til, at man er aktiv dér i stedet for at kalde i samråd.
- Til at understøtte deres arbejde råder fødevarekontrollen over en række sanktionsmuligheder herunder midlertidig og permanent lukning.

Midlertidig lukning

- Fødevareloven giver hjemmel til at nedlægge målrettede, midlertidige forbud mod produktion eller salg.
- Det anvendes typisk, hvis der foreligger en konkret risiko for fødevarer sikkerheden eller for at få en virksomhed til at rette op på problemer, som tidligere har givet anmærkninger, og som stadig ikke er blevet løst tilfredsstillende.
- Det sker faktisk jævnligt, at Fødevarestyrelsen benytter sig af midlertidige forbud.
- Som et typisk eksempel på et forbud, kan nævnes et produktionsforbud, indtil produktionslokalerne er blevet rengjort. Det vil ofte være sådan, at det er hygiejnen, der er problemet.
- Varigheden af forbuddet afhænger helt af, hvor hurtigt virksomheden får løst problemerne.
- I den aktuelle sag, der er nævnt som eksempel, er midlertidige forbud brugt til at få løst problemer om (for det første) manglende desinfektion og (for det andet) uhygiejnisk håndtering af kebab. Altså, hvor man konkret har nedlagt forbud.

Permanent lukning

- I forhold til permanent lukning af en virksomhed, så vil jeg gerne sige, at det generelt er sådan i Danmark, at vi ikke tager folks arbejde fra dem og lukker deres virksomheder, medmindre alle andre virkemidler er udtømt.
- Fødevareloven giver hjemmel til at fratage en fødevarer virksomhed registrering eller autorisation, hvis den ikke efterlever forbud eller påbud om hygiejne eller markedsføring.
- Men det er en forudsætning, at hvis man ikke har efterlevet forbuddet eller påbuddet, så skal det betyde en væsentlig risiko for fødevarer sikkerheden, og at den ikke kan afværges på en mindre indgribende måde.
- Med andre ord gælder det, som alle andre steder i vores retssystem, at fratagelsen skal være proportional.
- Hvis man fratager en virksomhed registrering eller autorisation, mister folk deres levebrød, og derfor

skal der virkelig være store krav til begrundelsen for det. Det er et meget vidtgående indgreb.

- Virksomhederne kan derfor kræve fratagelse af registrering eller autorisationen indbragt for en domstol.

Næringsbrev

- Muligheden for at frakende næringsbrevet, som der også tidligere er spurgt til, er en anden mulighed for at lukke en virksomhed permanent.
- Frakendelse af næringsbrev forudsætter som udgangspunkt tre væsentlige overtrædelser af lovgivningen, som skal være konstateret ved tre forskellige kontrolbesøg. Så man efter et kontrolbesøg har haft mulighed for at rette op på tingene.
- Man kan ikke bare tage tre kontrolbesøg efter hinanden og sige: ”så lukker vi dig”. Virksomheden skal have en mulighed for at følge op selv.
- Overtrædelserne skal være fastslået ved endelig dom eller ved, at man har vedtaget et bødeforlæg. Altså, at man har betalt sin bøde og derved anerkendt, at man har begået fejlen.

- Frakendelsen kan kun ske ved dom i tilknytning til en fældende dom for en væsentlig overtrædelse.
- Rent praktisk betyder det, at en sag om frakendelse af næringsbrev først kan rejses i en ny straffesag, når der allerede foreligger en dom eller er vedtaget bødeforlæg for mindst to væsentlige overtrædelser.
- Indehaveren af den virksomhed, der bliver spurgt til i spørgsmålet, blev den 9. januar i år dømt for de overtrædelser, fødevarekontrollen konstaterede i første halvår af 2012.
- Dommen blev givet på grundlag af 10 overtrædelser, som blev politianmeldt efter de fire første kontrolbesøg.
- Fødevarestyrelsen har ved en ny tiltalebegæring den 2. januar 2013 anmodet om, at der rejses tiltale mod indehaveren af fødevarevirksomheden for yderligere 10 overtrædelser af fødevarelovgivningen.
- Det betyder, at virksomheden i princippet kan indstilles til frakendelse af næringsbrev.

- Jeg ved, at fødevarekontrollen i den kommende tid har virksomheden under skærpet tilsyn.
- Fødevarestyrelsen har i den forbindelse oplyst overfor mig, at en ny væsentlig overtrædelse vil indebære, at man i en ny politianmeldelse vil indstille, at der rejses sag om frakendelse af næringsbrev.
- Jeg kan naturligvis ikke på forhånd sige, hvad domstolen vil sige til det, da det som sagt afhænger af en konkret vurdering.
- Der er altså mulighed for, at lukke en virksomhed enten midlertidigt eller permanent, og jeg har ikke behov for flere regler.
- Jeg syntes, det er vigtigt at holde fast i, at Fødevarestyrelsen i denne her sag har vurderet, at der ikke var grundlag for at lukke virksomheden permanent, udover de to tilfælde, jeg omtalte.
- Det er fordi, at der ikke har været nogen akut fare for fødevarsikkerheden i forbindelse med overtrædelserne. Virksomheden har faktisk rettet ind.

- Jeg vil gerne sige, at de ikke har rettet ind så hurtigt som man kunne ønske sig, og derfor har de også haft rigtig mange besøg.

Er reglerne for utilstrækkelige eller myndighederne for langsomme?

Fratagelse efter 3 sure smileys

- Et andet principielt forslag som bliver rejst er, at en virksomhed skulle lukkes efter f.eks. tre sure smileys inden for et halvt år. Det mener jeg ikke er nogen farbar vej.
- Det er ikke det, smiley-ordningen er lavet til. Jeg mener heller ikke, at der er brug for en stramning af reglerne. Vi *har* mulighed for at lukke.
- Fokus bør være på at få virksomhederne til at overholde reglerne – ikke på at lukke virksomhederne.
- Der er faktisk mange forskellige instrumenter i værktøjskassen hos Fødevarestyrelsen til at håndtere det her.
- Det syntes jeg også underbygges af den aktuelle sag, fordi det har været muligt at få virksomheden til at rette op på forholdene.

- Smiley-ordningen er designet til, at der ikke kun skal være en diskussion med myndighederne på den ene side, og virksomheden på den anden side.
- Forbrugerne bliver også inddraget i den diskussion. Altså, forbrugerne bliver oplyst om, hvad Fødevarerstyrelsen har konstateret ude i en virksomhed.
- Det er dét, den er designet til, og hvis man skal begynde at bruge smileyerne til at fratage en virksomhed mulighed for at drive virksomhed, så skal man huske på, hvad man kan få en sur smiley for.
- Hvis kontrolrapporten ikke er hængt op i vinduet, kan det give en sur smiley. Hvis man ikke har gjort det tre gange, skulle man så lukke virksomheden?
- Det syntes jeg ikke er proportionalt, hvilket er et helt almindeligt forvaltningsretligt princip i Danmark.

Om spørgsmål P

- Det er spørgsmålet, om jeg synes, at det er tilfredsstillende, at politiet kan modtage 15 anmeldelser

mod samme fødevarevirksomhed uden at foretage sig noget.

- Til det vil jeg sige, at politiet faktisk har foretaget sig noget.
- Der er faldet dom den 9. januar for sagerne fra første halvår 2012. Jeg syntes, uden at jeg er Justitsminister eller har kendskab til noget statistisk om domstolenes arbejde, at det faktisk er rimelig hurtigt.
- Forud for dommen er virksomheden blevet sigtet og har fået udstedt et bødeforelæg.
- Jeg kan oplyse, at Fødevarestyrelsen den 2. januar 2013 politianmeldte virksomheden for yderligere overtrædelser fra efteråret.
- Anklagemyndigheden har oplyst, at der allerede er rejst sigtelse i sagen. Der er endnu ikke sket nogen domfældelse, men der bliver arbejdet på sagen.
- Så politiet har handlet på Fødevarestyrelsens anmeldelser af virksomheden.

Om spørgsmål Q

- Til spørgsmålet om at retsforfølge ledelsen og ejerne bag virksomheden, kan jeg oplyse, at fødevarelovgivningen gør det muligt at retsforfølge virksomheden. Det er også muligt at straffe ejeren eller lederen.
- For eksempel hvis Fødevarestyrelsen kan bevise, at ejeren eller lederen forsætligt har overtrådt reglerne for at opnå en uberettiget fortjeneste.
- Det er et krav i reglerne om næringsbrev, at ejeren eller den ansvarlige leder af en fødevarevirksomhed skal have et næringsbrev.
- En dom om frakendelse af næringsbrev betyder, at ejeren eller den ansvarlige leder af virksomheden kan fratages muligheden for at drive fødevarevirksomhed i op til fem år.
- Den dom som den pågældende virksomhed har fået den 9. januar i år indeholder flere alvorlige overtrædelser af reglerne om fødevarer sikkerhed.

- Derfor er det Fødevarestyrelsens vurdering, at der ved en ny alvorlig overtrædelse af reglerne fra virksomhedens side vil kunne rejses en sag om frakendelse af næringsbrev.
- I sidste ende er det anklagemyndigheden og domstolene, der afgør, om der er et tilstrækkeligt grundlag for dels at rejse en sag, dels frakendelse af næringsbrev.

Om spørgsmål R

- Endelig er jeg blevet spurgt, om den her sag er et eksempel på, at myndighederne ikke tager forbrugerbeskyttelsen alvorlig.
- Der må jeg sige klart, Nej!
- Jeg har tillid til, at Fødevarestyrelsen altid tager forbrugerbeskyttelsen alvorlig.
- Det er netop forbrugerbeskyttelse, som er det primære formål med fødevarekontrollen.
- Det er Fødevarestyrelsens pligt omgående at lukke en virksomhed, hvis det er nødvendigt for at fore-

bygge en konkret, væsentlig risiko for fødevarerikkerheden.

- Den konkrete sag er netop et eksempel på, at fødevarekontrollen tager forbrugerbeskyttelse alvorlig.
- Normalt vil et pizzeria få to kontrolbesøg om året. Fødevarestyrelsen har været på 10 kontrolbesøg i denne her virksomhed i 2012. De otte ekstra kontrolbesøg skal virksomheden selv betale for.
- Jeg vil tro, at det er et temmelig godt incitament for virksomheden til at få styr på tingene.
- Det har virket. Den store og målrettede indsats har båret frugt. Det viser resultatet af de seneste fem kontrolbesøg. Her har fire af kontrolbesøgende ikke givet anledning til anmærkninger.
- Det er jo ikke nødvendigvis en garanti for varige forbedringer. Fødevarestyrelsen har også tilkendegivet, at de i den kommende tid vil holde et vågent øje med virksomheden.
- Jeg syntes, at det her er en sag, som viser, at Fødevarestyrelsen og Fødevarekontrollen ikke slipper

taget i en virksomhed, før den har dokumenteret, at den har styr på tingene.

Afslutning

- Jeg kan til sidst sige, at der var kontrol på virksomheden i sidste uge, og der blev ikke givet nogen anmærkninger, så derfor har virksomheden nu igen en glad smiley, som man forhåbentlig kan se, når man kigger på døren.
- Samlet set mener jeg at denne sag, som er blevet rejst i medierne som et skandaleeksempel, viser, at vores fødevarekontrol virker: Vi har mange forskellige håndtag at hive i, men det har ikke været nødvendigt at hive i det sidste håndtag – næringsbrevet. Det *kan* det blive, og så må vi gøre det.
- Sagen viser også, at der hvor der har været et fødevaresikkerhedsmæssigt problem, der har man handlet og lukket virksomheden. Både i forhold til salget af kebab og i forhold til hygiejne.
- På øvrige forhold har man givet væsentlige incitamenter til at rette ind.

- Så nu står vi med en virksomhed, som har en glad smiley. Det har været en lang og hård vej. Jeg vil sige, at det er meget usædvanligt. Vi har ikke mange sager af denne her karakter. Hvor det tager så lang tid for en virksomhed at rette ind, men det har de gjort.

- Jeg har ikke, ved gennemgangen af denne her sag, vurderet, at det er nødvendigt at stramme op på reglerne. Jeg mener, at vi har de muligheder, der skal være i lovgivningen.